

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด
พุทธศักราช 2482

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2480)
อาทิศย์ ทิพอภา
พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน
ตราไว้ ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2482
เป็นปีที่ 6 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงระเบียบการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร
ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด พุทธศักราช 2482"

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกบรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้
แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"เขตเลือกตั้ง" หมายความว่า อำเภอซึ่งจัดเป็นเขตอันจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด

"หน่วยเลือกตั้ง" หมายความว่า ท้องถิ่นที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง

"ที่เลือกตั้ง" หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง และให้หมายความรวมถึง
บริเวณที่กำหนดขึ้นโดยรอบที่เลือกตั้ง

"อำเภอ" หมายความว่า รวมถึงกิ่งอำเภอ

"ผู้สมัคร" หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

"ผู้เลือกตั้ง" หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

"นายอำเภอ" หมายความว่า ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

หมวด 1

บททั่วไป

มาตรา 5 การเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดจะทำได้ต่อเมื่อข้าหลวงประจำจังหวัดได้ประกาศให้เลือกตั้งสมาชิกสภา
จังหวัดแล้ว โดยระบุนวันเลือกตั้งและระยะเวลาสมัครรับเลือกตั้งไว้ในประกาศนั้น

มาตรา 6 ระยะเวลารับสมัครเลือกตั้งจะต้องกำหนดไว้ไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และไม่เกินสามสิบวัน โดยกำหนดวันสุดท้ายของระยะเวลาสมัครไว้ก่อนวันเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

มาตรา 7 ในเขตเลือกตั้งใด ถ้ามีผู้สมัครเพียงเท่าจำนวนที่เขตเลือกตั้งนั้นจะพึงมีสมาชิกได้ตามกฎหมายหรือน้อยกว่า ให้ถือว่าผู้สมัครนั้นราษฎรได้เลือกตั้งแล้วโดยไม่ต้องลงคะแนน แต่ในกรณีที่การเลือกตั้งไม่ได้สมาชิกตามจำนวนที่กฎหมายบัญญัติไว้ให้มีการเลือกตั้งใหม่เฉพาะเขตเลือกตั้งนั้นเพื่อให้ได้สมาชิกครบจำนวน

ในการเลือกตั้งใหม่นี้ให้ประกาศก่อนพ้นสิบห้าวัน นับจากวันเลือกตั้งครั้งสุดท้าย โดยระบุวันเลือกตั้งและระยะเวลาสมัครรับเลือกตั้งตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 6

มาตรา 8 ในกรณีเลือกตั้งสมาชิกขึ้นแทนเมื่อมีตำแหน่งว่างในเขตเลือกตั้งใดให้มีการเลือกตั้งเฉพาะในเขตเลือกตั้งที่ตำแหน่งสมาชิกได้ว่างลงนั้น และให้นำบทบัญญัติมาตรา 7 วรรค 2 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 9 นายจ้างทั้งปวงต้องให้ความสะดวกตามสมควรแก่ลูกจ้างในอันที่จะใช้สิทธิเลือกตั้งและสมัครรับเลือกตั้ง

บทบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่ทบวงการเมืองด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 9 ทวิ เมื่อได้มีประกาศให้เลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดในเขตเลือกตั้งใดแล้วไม่ให้นำมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2503 มาใช้บังคับสำหรับในกรณีที่นำสิ่งพิมพ์ตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ แผ่นประกาศ หรือสิ่งอื่นมาโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ของผู้สมัคร

การโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งต้องไม่กระทำโดยวิธีทา ฟัน หรือระบายสีซึ่งข้อความ ภาพ หรือรูปใดๆ ณ ที่รั้ว กำแพง ผนังอาคาร สะพาน เสาไฟฟ้า หรือต้นไม้ บรรดาซึ่งเป็นทรัพย์สินของทางราชการหรือ ณ บริเวณที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินทำป้ายห้ามปิดประกาศไว้ และต้องไม่กระทำโดยวิธีปิดประกาศ ณ ทรัพย์สินดังกล่าวของทางราชการที่อยู่ในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลหรือบริเวณที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินทำป้ายห้ามปิดประกาศไว้

ในกรณีที่มีการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งอันเป็นการฝ่าฝืนวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองมีอำนาจและหน้าที่ ทำลาย ปกปิด ลบ หรือล้างข้อความ ภาพ หรือรูปดังกล่าว แต่ในกรณีที่มิใช่เป็นทรัพย์สินของทางราชการ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะมีอำนาจดังกล่าวเมื่อได้รับคำร้องจากเจ้าของหรือผู้ครอบครอง

มาตรา 9 ทริ เมื่อได้มีประกาศระบุที่เลือกตั้งตามมาตรา 26 ห้ามมิให้ผู้ใดนำสิ่งพิมพ์ตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ แผ่นประกาศหรือสิ่งอื่นมาโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ของผู้สมัครภายในที่เลือกตั้ง

ในกรณีที่มิสิ่งพิมพ์ตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ แผ่นประกาศ หรือสิ่งอื่นใดอันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครภายในที่เลือกตั้งอยู่แล้วก่อนหรือในวันเลือกตั้ง ให้เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนน หรือเจ้าหน้าที่คะแนนมีอำนาจและหน้าที่ทำลาย ปกปิด หรือนำออกไปไว้นอกที่เลือกตั้งดังกล่าว

มาตรา 9 จัตวา เมื่อได้มีประกาศให้เลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดในเขตเลือกตั้งใดแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง กำหนดสถานที่เพื่อการปิดประกาศโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งไว้ตามสมควร

เมื่อมีการกำหนดสถานที่ตามวรรคหนึ่งแล้ว มิให้นำความในวรรคสอง ของมาตรา 9 ทวิ มาใช้บังคับกับการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีปิดประกาศสิ่งพิมพ์ตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ในสถานที่ที่ได้จัดไว้ให้

มาตรา 10 ในการสอบสวน ไล่สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณาคดี ผู้เลือกตั้งไม่จำเป็นต้องให้การว่าตนได้ลงคะแนนเลือกตั้งผู้ใด

มาตรา 11 ในวันที่คณะกรรมการตรวจคะแนนประชุมตามความในมาตรา 37 และมาตรา 38 ห้ามมิให้ผู้ใดทำการโฆษณาใดๆ ภายในบริเวณที่เลือกตั้ง ทั้งห้ามมิให้ใช้เครื่องปลงเสียง หรือทำเสียงอื่นใด โดยประการที่รบกวนหรือเป็นอุปสรรคแก่การประชุมของคณะกรรมการตรวจคะแนน แม้ว่าจะทำนอกบริเวณที่เลือกตั้งนั้นก็ตาม

มาตรา 11 ทวิ นับตั้งแต่วันที่เวลา 18.00 นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวันจนถึงวันเลือกตั้ง ห้ามมิให้ผู้ใดทำการโฆษณาไม่ว่าโดยวิธีใดอันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร หรือทำด้วยประการใดอันเป็นการรบกวนหรือเป็นอุปสรรคแก่การเลือกตั้ง

มาตรา 11 ทรี นับตั้งแต่วันที่เวลา 18.00 นาฬิกา ของวันก่อนเลือกตั้งหนึ่งวันจนถึงวันเลือกตั้ง ห้ามมิให้ผู้ใดขายจำหน่าย แจกแจก หรือจัดเลี้ยงสุราทุกชนิดในเขตเลือกตั้ง

มาตรา 11 จัตวา ห้ามมิให้ผู้ใดเล่น หรือจัดให้มีการเล่นการพนันขั้นต่อว่าผู้สมัครแพ้หรือชนะหรือได้คะแนนเท่าใด และได้รับเลือกตั้งหรือไม่ได้รับเลือกตั้ง หรือได้รับเลือกตั้งจำนวนเท่าใด

มาตรา 12 ห้ามมิให้บุคคลผู้มีได้มีสัญชาติเป็นไทยกระทำการช่วยเหลือผู้สมัครคนใด โดยตรงหรือโดยปริยาย และห้ามมิให้เข้ามีส่วนหรือใช้อิทธิพลในการเลือกตั้งด้วยประการใดๆ ทั้งสิ้น

มาตรา 13 นอกจากหน้าที่ซึ่งบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการจังหวัดและคณะกรรมการอำเภอมีหน้าที่ให้ความสะดวกและรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง

มาตรา 14 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงวางระเบียบการลงคะแนนและกิจการอื่นๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด 2

สิทธิเลือกตั้งและการสมัครรับเลือกตั้ง

มาตรา 15 ยกเลิก

มาตรา 16 บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มิสิทธิเลือกตั้ง

(1) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

(2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันที่ 1 มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง และ

(3) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันจนถึงวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

มาตรา 16 ทวิ ยกเลิก

มาตรา 17 ผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้งเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง คือ

(1) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(2) หูหนวกและเป็นใบ้ซึ่งไม่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้

(3) เป็นภิกษุสามเณร รักพรตหรือนักบวช

(4) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(5) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยคำพิพากษา

มาตรา 18 บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มิสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

(1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว ต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกด้วย

(2) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง และ

(3) มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดที่สมัครเป็นเวลาติดต่อกันจนถึงวันสมัคร ไม่น้อยกว่าหกเดือน หรือได้เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดินหรือตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ให้กับจังหวัดนั้น ในปีที่สมัครหรือในปีก่อนที่สมัครหนึ่งปี

มาตรา 19 ยกเลิก

มาตรา 19 ทวิ ยกเลิก

มาตรา 20 ผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง คือ

(1) ดิฉยาเสพติดให้โทษ

(2) เป็นบุคคลล้มละลายซึ่งศาลยังไม่สั่งให้ฟื้นคดี

(3) เป็นโรคเรื้อน วัณโรคระยะอันตรายหรือโรคพิษสุราเรื้อรัง

(4) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(5) เคยเป็นข้าราชการซึ่งถูกไล่ออก หรือปลดออกเพราะทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือเคยเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งถูกไล่ออก หรือปลดออกหรือเลิกจ้างเพราะทุจริตต่อหน้าที่ ยังไม่ครบเจ็ดปีนับแต่วันที่ถูกลี้ออก ปลดออก หรือเลิกจ้างแล้วแต่กรณี จนถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

- (6) เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเทศบาล กรรมการ
สุขาภิบาล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบล
- (7) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา 17 (1) (2) (3) หรือ (5)
- (8) ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ขอด้วยกฎหมายให้จำคุก และถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดย
คำสั่งนั้น

มาตรา 21 นอกจากข้าราชการการเมือง ห้ามมิให้ข้าราชการซึ่งรับราชการอยู่ในจังหวัดใดสมัครรับเลือกตั้งเป็น
สมาชิกสภาจังหวัดในจังหวัดนั้น

ห้ามมิให้พนักงานเทศบาล ซึ่งเป็นพนักงานประจำของเทศบาลในจังหวัดใด สมัครรับเลือกตั้งเป็น
สมาชิกสภาจังหวัดในจังหวัดนั้น

ห้ามมิให้พนักงานสุขาภิบาล ซึ่งประจำในจังหวัดใด สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดในจังหวัด
นั้น

ห้ามมิให้ลูกจ้าง หรือคนงานของรัฐบาล ซึ่งมีเงินเดือน และประจำในจังหวัดใดสมัครรับเลือกตั้งเป็น
สมาชิกสภาจังหวัดในจังหวัดนั้น

ในกรณีที่ไม่ต้องห้ามตามมาตรา นี้ เมื่อข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล หรือลูกจ้างของ
รัฐบาล ผู้ใดได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดแล้ว ผู้นั้นต้องลาออกจากตำแหน่ง ในส่วนข้าราชการนั้น ให้มี
สิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญด้วยเหตุขาดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ และถ้าเป็นข้าราชการทหารก็อาจ
ได้รับเบี้ยหวัดแทนบำนาญตามระเบียบของทหาร

มาตรา 22 ในการเลือกตั้งครั้งหนึ่ง ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดได้เฉพาะ
ในเขตเลือกตั้งแต่เขตเดียว

มาตรา 23 ในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดในเขตเลือกตั้งใด ผู้สมัครต้องยื่นใบสมัครด้วยตนเอง
ณ ที่ว่าการอำเภอแห่งเขตเลือกตั้งนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศ

ใบสมัครให้ใช้แบบที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยมีคำรับรองว่าผู้สมัครมีความเต็มใจในการปกครอง
ระบอบรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ

เมื่อนายอำเภอได้รับใบสมัครแล้ว ต้องให้บันทึกวันและเวลาที่ได้รับไว้เป็นหลักฐาน โดยทันที แล้วออก
ใบรับให้แก่ผู้ยื่นใบสมัคร และถ้าข้อความในใบสมัครถูกต้องแล้ว ก็ให้ประกาศการสมัครระบุชื่อผู้สมัครไว้ ณ
ที่ว่าการอำเภอ แล้วแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้สมัครทราบเครื่องหมายประจำตัว โดยเร็ว

มาตรา 24 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดเห็นว่าตามประกาศการสมัครตามมาตรา 23 ปรากฏชื่อบุคคลผู้ไม่มี
สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น อาจยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นซึ่งเขตเลือกตั้งนั้นอยู่ในเขต
อำนาจก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ถอนการสมัครของบุคคลนั้นได้

เมื่อศาลได้รับคำร้องแล้ว ให้ดำเนินการพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและวินิจฉัย
มีคำสั่งให้ถอนการสมัครหรือไม่โดยเร็วคำสั่งของศาลนั้นให้เป็นที่สุด และถ้าศาลมีคำสั่งให้ถอนใบสมัคร ก็ให้
ศาลรีบแจ้งคำสั่งไปยังคณะกรรมการอำเภอด้วย ให้คณะกรรมการอำเภอประกาศถอนการสมัครตามคำสั่งศาลไว้
ณ ที่ว่าการอำเภอและที่เลือกตั้งทุกแห่งในเขตเลือกตั้งนั้น

การดำเนินกระบวนการพิจารณาตามความในมาตรานี้ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

หมวด 3

หน่วยลงคะแนนและที่ลงคะแนน

มาตรา 25 ให้นายอำเภอกำหนดหน่วยเลือกตั้งที่จะพึงมีในอำเภอนั้น

ตามปกติให้ใช้เขตตำบลหนึ่งเป็นหน่วยเลือกตั้งหน่วยหนึ่ง

ให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้เลือกตั้งหน่วยละหนึ่งพันคนเป็นประมาณ ถ้านายอำเภอเห็นว่าไม่เป็นการสะดวกหรือไม่ปลอดภัยในการไปลงคะแนนของผู้เลือกตั้ง จะกำหนดหน่วยเลือกตั้งเพิ่มขึ้น โดยไม่คำนึงถึงจำนวนผู้เลือกตั้งก็ได้

ในเขตเทศบาลจะใช้หน่วยเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งสุดท้ายเป็นหน่วยเลือกตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรา 26 ให้นายอำเภอประกาศกำหนดที่เลือกตั้งของแต่ละหน่วยขึ้นไว้ไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวันเลือกตั้ง โดยระบุชื่อตำบลที่เป็นหน่วย หรือตำบลที่รวมกันเป็นหน่วย หรือหน่วยเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลที่ใช้เป็นหน่วยเลือกตั้งตามมาตราก่อนไว้ในประกาศนั้นด้วย

มาตรา 27 ที่เลือกตั้งนั้นต้องเป็นที่ซึ่งประชาชนเข้าออกได้โดยสะดวกเพื่อการเลือกตั้ง ทั้งมีลักษณะและเครื่องประกอบดังกำหนดในกฎกระทรวง

หมวด 4

กรรมการตรวจคะแนน

มาตรา 28 ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ให้นายอำเภอแต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งหนึ่งคน กรรมการตรวจคะแนนเจ็ดคนและเจ้าหน้าที่คะแนนน้อยหนึ่งคนประจำทุกหน่วยเลือกตั้ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั่วให้มีอำนาจปลดหรือแต่งตั้งบุคคลอื่นแทน

หน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนน และเจ้าหน้าที่คะแนน ในการเลือกตั้งให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ให้ถือว่าเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนนและเจ้าหน้าที่คะแนนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง จนสิ้นสุดแห่งการงานในหน้าที่

มาตรา 29 เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ให้แต่งตั้งจากข้าราชการหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น

กรรมการตรวจคะแนน และเจ้าหน้าที่คะแนน ให้แต่งตั้งจากผู้เลือกตั้งซึ่งมีความประพฤติดีและสามารถอ่านและเขียนหนังสือไทยได้

ห้ามมิให้แต่งตั้งข้าราชการ นายกเทศมนตรี เจ้าพนักงานท้องถิ่น ผู้สมัคร ตัวแทนผู้สมัคร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนันหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เป็นกรรมการตรวจคะแนน

ห้ามมิให้แต่งตั้งผู้สมัคร หรือตัวแทนผู้สมัครเป็นเจ้าหน้าที่คะแนน

มาตรา 30 การลงมติวินิจฉัยกิจการใดๆ ของคณะกรรมการตรวจคะแนนให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก

มาตรา 31 ก่อนเวลาเปิดการรับลงคะแนนครั้งชั่วโมง ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนเลือกกรรมการตรวจคะแนนคนหนึ่งเป็นประธาน เมื่อประธานไม่อยู่ในที่เลือกตั้ง หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการตรวจคะแนนเลือกกรรมการตรวจคะแนนอื่นเป็นประธานไปพลางก่อนจนกว่าประธานที่ได้เลือกตั้งไว้แล้วสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ในการดำเนินการของคณะกรรมการตรวจคะแนน ให้ถือว่ากรรมการตรวจคะแนนตั้งแต่ตั้งหนึ่งขึ้นไปเป็นองค์คณะ

ในกรณีที่กรรมการตรวจคะแนนมาไม่ครบจำนวนเจ็ดคน ให้กรรมการตรวจคะแนนที่อยู่ในที่เลือกตั้งแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 29 เป็นกรรมการตรวจคะแนนให้ครบเจ็ดคนไปพลางก่อนจนกว่ากรรมการตรวจคะแนนที่ได้แต่งตั้งไว้แล้วสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการตรวจคะแนนปฏิบัติหน้าที่ ให้นายอำเภอหรือเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 29 เป็นกรรมการตรวจคะแนน และให้กรรมการตรวจคะแนนผู้นั้นแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 29 อีกหกคนเป็นกรรมการตรวจคะแนนไปพลางก่อนจนกว่ากรรมการตรวจคะแนนซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งไว้แล้วสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา 32 กรรมการตรวจคะแนนมีอำนาจหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยในที่เลือกตั้ง หากปรากฏว่าผู้ใดกระทำความผิดที่ขัดขวางรบกวนในกิจการเลือกตั้ง หรือจะทำความไม่เรียบร้อยขึ้น กรรมการตรวจคะแนนมีอำนาจที่จะสั่งให้ผู้นั้นออกไปเสียจากที่เลือกตั้ง แต่ต้องมีให้ขาดต่อการที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะใช้สิทธิในการเลือกตั้ง

หมวด 5

บัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา 33 เมื่อได้มีประกาศให้เลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดในเขตเลือกตั้งใดแล้ว ให้นายอำเภอจัดทำประกาศบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้งไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่สาธารณะที่เห็นได้ง่าย และที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

บัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นหน้าที่ของนายอำเภอคัดรายชื่อผู้เลือกตั้งจากทะเบียนบ้านเว้นแต่ในเขตเทศบาลให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

ในการคัดรายชื่อผู้เลือกตั้งตามวรรคสอง ถ้าปรากฏว่ามีบุคคลสัญชาติไทยผู้ใดได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ และมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ ในวันที่ 1 มกราคม ของปีที่มีการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง ให้เป็นหน้าที่ของนายอำเภอหรือเทศบาล แล้วแต่กรณี ทำการตรวจสอบว่าบุคคลนั้นเป็นผู้เลือกตั้งหรือไม่ ถ้าเป็นก็ให้บันทึกไว้เป็นหลักฐานและคัดชื่อลงในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง ในกรณีมีความจำเป็นต้องสอบถามบุคคลดังกล่าวให้นายอำเภอหรือเทศบาลแล้วแต่กรณี ส่งเจ้าหน้าที่ไปสอบถามบุคคลนั้น ณ บ้านที่ปรากฏตามทะเบียน

เพื่อประโยชน์ในการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้นายอำเภอหรือเทศบาลจัดให้มีบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งไว้เป็นประจำและแก้ไขให้ถูกต้องทุกปี บัญชีดังกล่าวผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิตรวจดู และขอยื่นคำขอร้องแก้ไขให้ถูกต้องได้ โดยนำความในมาตรา 39 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 34 ยกเลิก

มาตรา 35 ยกเลิก

มาตรา 36 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนใดมีชื่ออยู่ในบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สำหรับหน่วยเลือกตั้งใดให้มีสิทธิลงคะแนน เฉพาะ ณ ที่เลือกตั้งแห่งหน่วยนั้น

มาตรา 37 ก่อนวันเลือกตั้งสิบห้าวัน ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนประชุมกันเป็นครั้งแรกตั้งแต่ 8.00 นาฬิกา ถึง 16.00 นาฬิกา ณ ที่เลือกตั้งเพื่อพิจารณาคำร้องและแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา 39 และ มาตรา 40 บัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งเท่าที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมภายในกำหนดเวลาประชุมของคณะกรรมการตั้งวันนี้ ให้ ประกาศไว้ ณ ที่เลือกตั้งแต่วันประชุมของคณะกรรมการเป็นต้นไป

ก่อนวันเลือกตั้งสามวัน ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนประชุมกันอีกครั้งหนึ่งตั้งแต่ 8.00 นาฬิกาถึง 16.00 นาฬิกา ณ ที่ลงคะแนนนั้น เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามคำสั่งศาล ดังบัญญัติไว้ในมาตรา 39 และมาตรา 40 และบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งอันได้แก้ไขเพิ่มเติมแล้วตั้งวันนี้ ให้ประกาศไว้ ณ ที่เลือกตั้ง ตั้งแต่วัน ประชุมของคณะกรรมการเป็นต้นไป

ให้พนักงานคะแนนทำหน้าที่เลขานุการในการประชุมของคณะกรรมการ

มาตรา 38 ในกรณีที่มีการเลือกตั้งใหม่ในเขตเลือกตั้งใด ให้ใช้บัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งสุดท้ายในเขตเลือกตั้งนั้น ซึ่งเทศบาลหรือคณะกรรมการอำเภอ แล้วแต่กรณี ได้แก้ไขเพิ่มเติมต่อมาตามหลักฐานที่ปรากฏเป็นบัญชีผู้มีสิทธิ เลือกตั้งในการเลือกตั้งใหม่นี้

ถ้าวันเลือกตั้งใหม่ยังไม่พ้นหกเดือน นับแต่วันเลือกตั้งครั้งสุดท้าย ห้ามมิให้นำบทบัญญัติมาตรา 37 มา ใช้บังคับ

มาตรา 39 บุคคลใดไม่มีชื่อในบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งใด ถ้าเห็นว่าตนสมควรมีชื่อเป็นผู้มีสิทธิ เลือกตั้งในหน่วยนั้นอาจร้องขอต่อคณะกรรมการตรวจคะแนนในวันและเวลาที่คณะกรรมการประชุมกันเป็นครั้ง แรกตามมาตรา 37 ถ้าคณะกรรมการตรวจคะแนนวินิจฉัยว่าผู้ร้องมีสิทธิลงคะแนนในหน่วยนั้นก็ให้เติมชื่อผู้ร้อง ลงในบัญชี ถ้าวินิจฉัยว่าผู้ร้องไม่มีสิทธิลงคะแนนในหน่วยนั้นก็ให้ยกคำร้องเสีย

ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจคะแนนยกคำร้องหรือไม่แก้ไขเพิ่มเติมบัญชีตามคำร้องของผู้ใดหรือใน กรณีที่เทศบาลหรือคณะกรรมการอำเภอแล้วแต่กรณี ถอนชื่อผู้ใดออกจากบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา 38 ผู้ นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นซึ่งเขตเลือกตั้งนั้นอยู่ในเขตอำนาจ ถ้าศาลเห็นว่าผู้นั้นมีสิทธิลงคะแนนในหน่วย นั้นก็ให้สั่งให้คณะกรรมการตรวจคะแนนเติมชื่อลงในบัญชี ถ้าศาลเห็นว่าไม่มีสิทธิลงคะแนนในหน่วยนั้นก็ให้ สั่งยกคำร้องเสีย และให้นำบทบัญญัติมาตรา 24 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การใดที่คณะกรรมการตรวจคะแนนได้ปฏิบัติไปก่อนรับคำสั่งศาลให้เป็นอันสมบูรณ์ตามกฎหมาย

มาตรา 40 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนใดเห็นว่าตามบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งปรากฏชื่อบุคคลที่ไม่มีสิทธิลงคะแนนในหน่วย เลือกตั้งอาจร้องขอต่อคณะกรรมการตรวจคะแนนในวันและเวลาที่คณะกรรมการประชุมกันเป็นครั้งแรกตามมาตรา 37 ให้ถอนชื่อบุคคลนั้นออกจากบัญชี ถ้าคณะกรรมการตรวจคะแนนวินิจฉัยให้ถอนชื่อบุคคลใดออกจากบัญชี ให้ แจ้งเป็นหนังสือให้บุคคลนั้นทราบโดยเร็ว

บุคคลผู้ถูกถอนชื่อหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการยกคำร้อง หรือไม่แก้ไขเพิ่มเติมบัญชีตามคำร้องของตนตาม ความในวรรคก่อนก็ดี ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนใดเห็นว่าบุคคลที่เทศบาลหรือคณะกรรมการอำเภอ หรือคณะกรรมการ

ตรวจคะแนนได้เดิมชื่อลงในบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามความในมาตรา 38 หรือมาตรา 39 แล้วแต่กรณีเป็นผู้ไม่มีสิทธิลงคะแนนก็ดี มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นซึ่งเขตเลือกตั้งนั้นอยู่ในเขตอำนาจ และให้นำบทบัญญัติมาตรา 39 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด 6

การลงคะแนนเลือกตั้ง

มาตรา 41 บัตรเลือกตั้งและหีบบัตรเลือกตั้งให้มีลักษณะดังที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 42 ในวันเลือกตั้ง ให้เปิดการลงคะแนนตั้งแต่วันที่เวลา 08.00 นาฬิกา ถึงเวลา 15.00 นาฬิกา

เมื่อถึงเวลา 15.00 นาฬิกาแล้ว ผู้เลือกตั้งผู้ใด ได้รับบัตรเลือกตั้งไปแล้ว แต่ยังมีได้ลงคะแนนและมอบให้กรรมการตรวจคะแนนหย่อนลงในหีบบัตรเลือกตั้ง ให้มอบบัตรเลือกตั้งคืนกรรมการตรวจคะแนนและให้กรรมการตรวจคะแนนบันทึกในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งด้วย

มาตรา 43 ถ้าไม่สามารถดำเนินการลงคะแนนหรือการลงคะแนนเลือกตั้งต้องหยุดชะงักลงในหน่วยเลือกตั้งใดเนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย หรือเหตุนอกอำนาจอย่างอื่น ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนแห่งหน่วยนั้นมิอำนาจเลื่อนการลงคะแนน แล้วรีบแจ้งให้นายอำเภอทราบ ในกรณีเช่นนี้ให้นายอำเภอประกาศกำหนดวันลงคะแนนใหม่ในหน่วยนั้นก่อนพ้นเจ็ดวัน นับแต่วันรับทราบเหตุนั้นได้สงบลงแล้ว และต้องประกาศก่อนวันลงคะแนนไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ในกรณีที่มีการลงคะแนนต้องหยุดชะงักลง ให้ยกเลิกการลงคะแนนที่ได้กระทำมาแล้วในวันนั้น และให้คณะกรรมการตรวจคะแนนเปิดหีบบัตรเลือกตั้ง และทำลายบัตรเลือกตั้งเสียตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แล้วให้เริ่มต้นดำเนินการลงคะแนนในวันลงคะแนนที่กำหนดใหม่ตามความในวรรคก่อน

มาตรา 44 ขณะจะเปิดการลงคะแนน ให้กรรมการตรวจคะแนนเปิดหีบบัตรเลือกตั้งแสดงให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่ ณ ที่เลือกตั้งนั้นเห็นว่าเป็นหีบเปล่า แล้วให้ปิดหีบบัตรเลือกตั้งใส่กุญแจประจำรั้วที่บรรจุกุญแจไว้จนเสร็จการลงคะแนน

มาตรา 45 ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนน ห้ามมิให้เปิดหีบบัตรเลือกตั้ง เว้นแต่มีความจำเป็นจึงให้คณะกรรมการตรวจคะแนนเปิดได้โดยมิได้อาบบัตรออกจากหีบ แล้วปิดหีบไว้ตามเดิม ในกรณีเช่นนี้ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนกระทำต่อหน้าผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่ ณ ที่เลือกตั้งและให้ทำรายงานบันทึกแสดงเหตุในการเปิดหีบบัตรเลือกตั้งนั้นไว้ด้วย

มาตรา 46 ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนน ให้ผู้เลือกตั้งที่จะลงคะแนน ไปแสดงตนต่อกรรมการตรวจคะแนน โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อให้ตรวจสอบชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง เมื่อกรรมการตรวจคะแนนตรวจสอบถูกต้องแล้ว ให้อ่านชื่อและที่อยู่ของผู้เลือกตั้ง ถ้าไม่มีผู้เลือกตั้ง ผู้สมัคร หรือตัวแทนผู้สมัครทักท้วง ให้หมายเหตุไว้ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งโดยให้จดหมายเลขของบัตรประจำตัวประชาชนและสถานที่ออกบัตรประจำตัวประชาชน แต่ในกรณีผู้เลือกตั้งใช้ใบรับคำขอมิบัตรหรือเปลี่ยนบัตรใหม่ให้ลงลายชื่อหรือพิมพ์

ลายนิ้วมือแล้วแต่กรณี ลงในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งเป็นหลักฐานเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ตามวิธีการที่กำหนดไว้ใน
กฎกระทรวง แล้วให้กรรมการตรวจคะแนนมอบบัตรเลือกตั้งให้แก่ผู้นั้น ไปลงคะแนน

ในกรณีที่ผู้เลือกตั้งผู้ใดเป็นบุคคลไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนตามกฎหมาย ต้องแสดงหลักฐานอื่น
ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงต่อกรรมการตรวจคะแนน และให้กรรมการตรวจคะแนนปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง
แล้วให้ผู้เลือกตั้งลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือ แล้วแต่กรณี ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งไว้เป็นหลักฐานด้วย

หากมีผู้ทักท้วง หรือกรรมการตรวจคะแนนสงสัยว่าผู้เลือกตั้งที่มาแสดงตนนั้น ไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชี
รายชื่อผู้เลือกตั้ง ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนมีอำนาจสอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัย
มีสิทธิลงคะแนนหรือไม่ คำชี้ขาดของคณะกรรมการตรวจคะแนนให้เป็นที่สุด ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจ
คะแนนวินิจฉัยว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยไม่มีสิทธิลงคะแนน ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนทำบันทึกคำ
วินิจฉัยและลงลายมือชื่อไว้ด้วย

บัตรประจำตัวตามมาตรา ๓ ให้หมายความรวมถึงบัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุแล้วด้วย

มาตรา 47 ในการลงคะแนนเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องลงคะแนนด้วยตนเอง และจะทอดบัตรเลือกตั้งได้แต่
บัตรเดียว

ในการทอดบัตรเลือกตั้ง ให้ยื่นบัตรแก่กรรมการตรวจคะแนนผู้ประจำหีบบัตรเลือกตั้ง และให้กรรมการ
นั้นใส่บัตรลงในหีบทันที

มาตรา 48 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนใดได้รับบัตรเลือกตั้งเพื่อลงคะแนนแล้ว ไม่ประสงค์จะลงคะแนนให้ผู้ใด ให้คืน
บัตรนั้นแก่กรรมการตรวจคะแนนและให้กรรมการตรวจคะแนนบันทึกไว้ในบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา 49 ในการประชุมของคณะกรรมการตรวจคะแนนก็ดี การลงคะแนนก็ดี การนับคะแนนก็ดี ผู้สมัครแต่ละ
คนมีสิทธิที่จะแต่งตั้งให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นตัวแทนผู้สมัครประจำอยู่ ณ ที่ซึ่งจัดไว้ในที่เลือกตั้งได้แห่งละคน

ภายใต้บังคับมาตรา 32 ตัวแทนผู้สมัครต้องได้รับความยินยอมให้ดูการดำเนินการเลือกตั้ง และอ่านบัตร
แต่ละใบ โดยไม่จำเป็นต้องบัตรในเมื่อกรรมการตรวจคะแนนอ่านบัตร ทั้งให้ได้ฟังการประชุมของคณะกรรมการตรวจ
คะแนนด้วย

ตัวแทนผู้สมัครอาจร้องทักท้วงในเมื่อเห็นว่ากรรมการตรวจคะแนนปฏิบัติการไม่ถูกต้องตามกฎหมาย
ในกรณีเช่นนี้ให้พนักงานคะแนนจดบันทึกคำทักท้วงนั้นไว้

ห้ามมิให้ตัวแทนผู้สมัครจับต้องบัตรเลือกตั้ง หรือกล่าวโต้ตอบกับกรรมการตรวจคะแนนหรือระหว่าง
กันเอง โดยประการที่เป็นอุปสรรคต่อกิจการที่กำลังดำเนินอยู่

ในการตั้งตัวแทนผู้สมัคร ให้ใช้แบบตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียอากร
แสตมป์

หมวด 7

การตรวจและรวมคะแนน

มาตรา 50 เมื่อเสร็จการลงคะแนนเลือกตั้งแล้ว ให้กรรมการตรวจคะแนนนับบัตร ตรวจบัตร และนับคะแนนโดย
เปิดเผย ห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงการนับคะแนน

เมื่อการนับคะแนนเสร็จแล้ว ให้กรรมการตรวจคะแนนประกาศผลของการนับคะแนน ณ ที่เลือกตั้งนั้น แล้วทำรายงานแสดงผลของการนับคะแนนเก็บรวบรวมเอกสารบรรจุหีบบัตรเลือกตั้ง และปิดหีบบัตรเลือกตั้ง ตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ส่งไปยังนายอำเภอโดยเร็ว

ก่อนประกาศผลของการนับคะแนน ห้ามมิให้ผู้มีหน้าที่เป็นกรรมการตรวจคะแนนและพนักงานคะแนน แจกแก่ผู้ใดให้ทราบจำนวนบัตรเลือกตั้งซึ่งได้ลงคะแนนไว้ หรือให้ทราบจำนวนคะแนนอันได้ลงไว้สำหรับบุคคลใด หรือให้ทราบว่าผู้ใดได้ลงคะแนนหรือไม่

มาตรา 51 บัตรเลือกตั้งต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย คือ

- (1) บัตรปลอม
- (2) บัตรซึ่งลงเครื่องหมายให้แก่ผู้สมัคร เกินกว่าจำนวนสมาชิกซึ่งจะมีได้ในเขตเลือกตั้งนั้น
- (3) บัตรซึ่งมิได้ลงเครื่องหมายเลย
- (4) บัตรซึ่งปรากฏว่าได้พับซ้อนกันกว่าบัตรเดียว
- (5) บัตรซึ่งมีการขีดเขียน หรือเครื่องสัณเฑาะหรือข้อความอื่นใดนอกจากที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง
- (6) บัตรซึ่งลงเครื่องหมายไม่ชัดเจนว่าลงเครื่องหมายให้แก่ผู้ใด

แต่ถ้าบัตรตามที่กล่าวในอนุมาตรา 6 ยังมีเครื่องหมายที่ลงไว้ชัดเจนให้แก่ผู้สมัครคนใดอยู่ด้วย ภายใบบังคับแห่งวรรคต้นมิให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย และให้นำคะแนนให้แก่ผู้สมัครที่มีเครื่องหมายชัดเจนลงใบนั้น

มาตรา 52 บัตรเสียตามมาตรา 51 นั้นให้กรรมการตรวจคะแนนสลักหลังว่า "เสีย" และให้ลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกคน แล้วให้แยกออกรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งและห้ามมิให้นำคะแนนจากบัตรดังกล่าวนี้

มาตรา 53 เมื่อนายอำเภอได้รับรายงานแสดงผลของการนับคะแนนจากคณะกรรมการตรวจคะแนนแห่งหน่วยต่างๆ แล้ว ให้คณะกรรมการอำเภอรวมยอดคะแนนของผู้สมัครแต่ละคนโดยเร็ว

ถ้ามีสมาชิกสภาจังหวัดได้เพียงคนเดียว ให้ผู้สมัครที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัด

ถ้ามีสมาชิกได้กว่าหนึ่งคน ให้ผู้สมัครที่ได้คะแนนสูงกว่าผู้อื่นตามลำดับลงมาได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดจนครบจำนวน

ถ้าคะแนนเท่ากัน ให้ผู้สมัครซึ่งได้คะแนนเท่ากันจับสลากต่อหน้าคณะกรรมการอำเภอ เพื่อยุติว่าผู้ใดได้รับเลือกตั้ง

มาตรา 54 เมื่อเป็นอันยุติว่า ผู้สมัครคนใดได้รับเลือกตั้งตามบทพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้นายอำเภอประกาศผลของการเลือกตั้งไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอโดยไม่ชักช้า ตามแบบซึ่งกำหนดในกฎกระทรวงแล้วให้รับรายงานไปยังข้าหลวงประจำจังหวัด

มาตรา 55 เมื่อการเลือกตั้งเสร็จสิ้นแล้ว นายอำเภอจะทำลายบัตรเลือกตั้งและเอกสารที่เก็บอยู่ในหีบบัตรเลือกตั้งนั้นได้ เมื่อพ้นระยะเวลาคัดค้านการเลือกตั้งตามมาตรา 56 แล้วไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ในกรณีที่มีการคัดค้านการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ให้นายอำเภอเก็บรักษาหีบบัตรเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

หมวด 8

การคัดค้านการเลือกตั้ง

มาตรา 56 ภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันอำเภอบรรเทาผลของการเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบคนก็ดี ผู้สมัครคนใดก็ดี ในเขตเลือกตั้งใดเห็นว่าการเลือกตั้งในเขตนั้นเป็นไปโดยมิชอบ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นซึ่งเขตเลือกตั้งนั้นอยู่ในเขตอำนาจ เพื่อขอให้สั่งว่าบุคคลผู้หนึ่งผู้ใดมิได้รับเลือกตั้งโดยชอบและหรือว่าผู้ใดได้รับเลือกตั้งโดยชอบ หรือว่าไม่มีบุคคลผู้หนึ่งผู้ใดได้รับเลือกตั้งโดยชอบ

มาตรา 57 เมื่อศาลได้รับคำร้องคัดค้านแล้ว ให้ดำเนินการพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยเร็ว โดยให้เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการเลือกตั้งหรือผู้ได้รับเลือกตั้งที่มีส่วนได้เสียมีโอกาสต่อสู้การคัดค้านนั้น เมื่อศาลสั่งอย่างไรให้แจ้งคำสั่งไปยังข้าหลวงประจำจังหวัดโดยมิชักช้า คำสั่งศาลนั้นให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ศาลสั่งว่าบุคคลผู้หนึ่งผู้ใดมิได้รับเลือกตั้งโดยชอบ และไม่ได้สั่งว่าผู้ใดได้รับเลือกตั้งโดยชอบหรือกรณีที่ศาลสั่งว่า ไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดได้รับเลือกตั้งโดยชอบ ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่สำหรับตำแหน่งที่ว่าง และภายใต้บังคับมาตรา 6 ให้ประกาศให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งศาล เว้นแต่ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น

ในระหว่างที่ศาลยังมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าผู้สมัครซึ่งนายอำเภอได้ประกาศว่าได้รับเลือกตั้งนั้นเป็นสมาชิกสภาจังหวัดโดยชอบ

หมวด 9

บทกำหนดโทษ

มาตรา 58 ผู้มีหน้าที่ในการเลือกตั้งผู้ใดจงใจนับบัตรเลือกตั้งหรือคะแนนในการเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริงหรือจงใจรวมคะแนนให้ผิดไป หรือกระทำความผิดประการใดๆ โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหาย หรือให้กลายเป็นบัตรเสีย หรือจงใจอ่านบัตรเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริง หรือจงใจทำรายงานการเลือกตั้งไม่ตรงความจริง มีความผิด ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าสิบบาทขึ้นไปจนถึงพันบาท หรือจำคุกตั้งแต่เดือนหนึ่งขึ้นไปจนถึงห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่ต่ำกว่าสี่ปี และไม่เกินแปดปี

มาตรา 59 ผู้มีหน้าที่ในการเลือกตั้งหรือเจ้าพนักงานผู้ใดมีหน้าที่จัดการอย่างใดๆ ในการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ จงใจไม่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือกระทำการอันใดโดยเจตนาขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของศาลอันเกี่ยวแก่การเลือกตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาสี่ปี

มาตรา 60 ข้าราชการประจำการและพนักงานเทศบาลผู้ใด ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายกระทำการใดๆ อันเป็นอุปการะ หรือเป็น โทษแก่การเลือกตั้งของผู้สมัครคนใดมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาสี่ปี

มาตรา 61 ผู้มีหน้าที่ในการเลือกตั้งผู้ใด อ่าน หรือตรวจดู หรือยอมให้ผู้อื่นอ่านหรือตรวจดูเครื่องหมายในบัตรเลือกตั้งก่อนการคลี่บัตรออกเพื่อนับคะแนนต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาสี่ปี

มาตรา 62 ผู้มีหน้าที่ในการเลือกตั้งผู้ใดกระทำการละเมิดต่อมาตรา 50 วรรคสาม มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา 63 เมื่อได้มีประกาศให้เลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดในเขตเลือกตั้งใดจนถึงวันเลือกตั้ง ผู้ใดเพื่อจะจงใจให้ผู้เลือกตั้งลงคะแนนเลือกตั้งหรือให้งดเว้นมิให้ลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครใด กระทำการดังต่อไปนี้

(1) จัดทำ ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด

(2) ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงินหรือทรัพย์สินอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมแก่สมาคม มูลนิธิ วัด สถาบันการศึกษาหรือสถานสงเคราะห์อื่นใด

(3) ทำการโฆษณาหาเสียงด้วยการจัดให้มีมหรสพและการรื่นเริงต่างๆ

(4) ทำสิ่งอันเป็นสาธารณประโยชน์หรือสิ่งอื่นใดเพื่อประโยชน์ของบุคคล ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถาบันการศึกษา หรือสถาบันอื่นใด ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมหรือไม่ก็ตาม

(5) เลี่ยงหรือรับจะจัดเลี้ยงผู้ใด

มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาแปดปี

มาตรา 64 ผู้ใดรู้แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง บังอาจสมัครรับเลือกตั้ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือทั้งปรับทั้งจำ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาแปดปี

มาตรา 65 ผู้สมัครผู้ใดจัดยานพาหนะใดๆ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้เพื่อ ไปลงคะแนน หรือกลับ หรือจัดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนนหรือกลับ โดยไม่ต้องเสียค่าโดยสารยานพาหนะซึ่งต้องเสียตามปกติหรือผู้ใดกระทำการเช่นนั้นเพื่อประโยชน์แก่ผู้สมัครคนใด มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาสี่ปี

มาตรา 66 บุคคลผู้มีได้มีสัญชาติเป็นไทยผู้ใดกระทำการละเมิดต่อมาตรา 12 มีความผิดต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองร้อยบาทขึ้นไปจนถึงสองพันบาท หรือจำคุกตั้งแต่หกเดือนขึ้นไปจนถึงสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา 67 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดเรียกหรือรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ใดๆเป็นประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น โดยให้คำมั่นว่าจะลงคะแนนเลือกตั้ง หรืองดเว้นไม่ลงคะแนนเลือกตั้งผู้ใด มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาแปดปี

มาตรา 68 ผู้ใดมิได้มีอำนาจที่จะทำได้โดยชอบด้วยกฎหมายบังอาจเปิดหีบบัตรเลือกตั้งซึ่งได้ปิดตั้งไว้เพื่อการลงคะแนนก็ดี หรือซึ่งได้ปิดเพื่อรักษาไว้ภายหลังการเลือกตั้งได้เสร็จแล้วก็ดี มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาสี่ปี

มาตรา 69 ผู้ใดมิได้มีอำนาจที่จะทำได้โดยชอบด้วยกฎหมายกระทำให้ด้วยประการใดๆ โดยเจตนาขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังที่ลงคะแนนหรือเข้าไปในที่ลงคะแนน หรือมิให้ไปถึงที่ดังกล่าวในภายใต้นกำหนดเวลาที่จะขอแก้บัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือที่จะ ลงคะแนนเลือกตั้ง ได้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาสี่ปี

มาตรา 70 ผู้ใดลงเครื่องหมายในบัตรเลือกตั้งซึ่งมิใช่ของคน โดยเจตนาทุจริต หรือบังอาจขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายสัณเฑาะว์โดยวิธีใดๆ ไว้ที่บัตรเลือกตั้งโดยมิชอบด้วยกฎหมาย มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาสี่ปี

มาตรา 71 ผู้ใดลงคะแนนเลือกตั้ง หรือพยายามลงคะแนน โดยรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิเลือกตั้ง หรือไม่มีสิทธิลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งนั้น ได้ก็ดี ทอดบัตรหรือพยายามทอดบัตรมากกว่าบัตรหนึ่งหรือมากกว่าครั้งหนึ่งในการลงคะแนนเลือกตั้งก็ดี มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาสี่ปี

มาตรา 72 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใด โดยเจตนาทุจริตในการเลือกตั้งไม่คืนบัตรเลือกตั้งให้กรรมการตรวจคะแนนตามมาตรา 48 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือทั้งปรับทั้งจำ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาสี่ปี

มาตรา 73 ผู้ใดก่อให้เกิดความวุ่นวายขึ้นในที่เลือกตั้งหรือในที่ประชุมชุมนุมกันอยู่เพื่อรอการเข้าไปขอแก้บัญชีหรือลงคะแนนเลือกตั้งต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา 74 ผู้ใดกระทำการละเมิดต่อมาตรา 9 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินร้อยบาท

มาตรา 75 ผู้ใดกระทำการละเมิดต่อมาตรา 9 ทวิ วรรคสอง มาตรา 9 ตริ วรรคหนึ่ง มาตรา 11 มาตรา 11 ทวิ มาตรา 11 ตริ หรือมาตรา 11 จัตวา มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภา
จังหวัดได้ใช้มานานแล้วสมควรปรับปรุงให้เหมาะสมกับกาลสมัย นอกจากนี้ยังต้องแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้อง
กับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 ซึ่งรัฐบาลได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรด้วย